

Teismelise neiu tormiline aasta

Heli Künnapas „Lõpupidu“

Kirjastus Tänapäev 2011

„Elu on kui üks suur lõpupidu.“ Iga asja lõpp on millegi uue algus. Erinevate eluetappide lõppedes antakse palju võimalusi ning huvitavaid lahendusi, kuidas edasi minna. Alati ei pruugi kõik olla külltore ja lõbus nagu pidu, kuid midagi uut ja õpetlikku leidub kindlasti ka milleski ebameeldivas.

Heli Künnapas on sündinud 10. märtsil 1982. aastal Pärnu-Jaagupis. Ta on eesti kirjanik, kes on avaldanud neli teost. Nendest kaks on noorsooromaanid, üks romaan ning üks päevikuvormis tõsieluline teos. Minu loetud raamat on üks tema noorsooromaanidest ning see on 2009. a noorsooromaanivõistlusel äramärgitud teos.

Raamatu tegevus toimub pealtnäha täiesti tavalises Tallinna lähedal asuvas Oodvere külas, kus noorte peamiseks tegevusteks on koolis ja trennis käimine, õppimine ning pidutsemine. Kuid õppimisega tegelevad usinamalt ainult need õpilased, kelle plaanid on pärast gümnaasiumi lõppu Oodverest esimesel võimalusel pealinna põgeneda. Just selline soov on ka raamatu peategelasel Railil. Ta on 17-aastane, sportlik ning väga heade õpitulemustega tütarlaps, kelle elu on tema enda arvates igav. Ta on tüdinenud elust kolkakülas ning ta soovib, et tema viimasel gümnaasiumiaastal juhtuks midagi põnevat ja ootamatut. See saabki tõeks siis, kui esimesel septembril kooli minnes avastavad Oodvere kooli õpilased, et 12. klassi on juurde tulnud kaks poissi. Üks asub õppima Raili klassis ning teine paralleelklassis. Marcus, populaarne ja ilus poiss, köidab neiu tähelepanu kohe, kuid teine noormees, Roomet, jääb Railile esialgu märkamatuks. Siiski hoiab neiu ka Roometil silma peal, sest temas on midagi, mis teda huvitab. Kogu sagina ja elevuse keskel, ei tea aga keegi, et poisse seob ühine minevik ning sellest saab Raili aru alles siis, kui on lähemalt tuttavaks saanud mõlema poisiga.

Raamat on kirjutatud tänapäeva noorte elust ning muredest. Teoses on palju erinevaid probleeme, mis on seotud kooli, suhete ning sõpradega. Samas on üks olukord, mis minu arvates ei ole praeguses ühiskonnas kuigi tõenäoline. Üheks läbivaks mureks raamatu peategelasel on see, et kõik inimesed, keda ta arvas usaldusväärseks olevat, vedasid teda järgemööda alt. Ta ei teadnud enam, keda usaldada ja keda mitte. Kõigepealt läksid tülli Raili ja Marcus, seejärel ütlesid sõbrannad välja oma negatiivse arvamuse neiu ning nagu „kirss tordil“ oli neiu tüli Roometiga. Tütarlaps ei oleks kunagi uskunud, et talle nii kallid inimesed ta üksi jätavad, kuid nii läks. Küll aga suutis neiu andestada sõbrannadele ning aja möödudes ka Roometile, kuid Marcusele ta tehtud teo eest andestada ei suutnud. Sõpradele lüüaksegi tihti nuge selga erinevatel põhjustel: räägitakse saladusi välja, reedetakse muude asjadega jne. Samuti on palju ka kahepalgelisust ehk inimese juuresolekul saadakse omavahel väga hästi läbi, kuid seljataga ollakse kõige suuremad *bitch*. Nii purunevad paljud sõbrused ning inimesed on üksikud.

Veel olid probleemiks valikud. Raili elus olid väga tähtsad korvpall ning haridus. Ta oli oma vanusegrupis kõige parem mängija ning teda peeti konkurendiks. Samuti läks neiu koolis väga hästi ning tema õpitulemused olid suurepäraseks. Ta pingutas selle nimel, et peale gümnaasiumi

lõppu minna pealinna ülikooli. Kuid viimasel aastal hakkasid Railit segama poisid ja suhted. Kui Raili hakkas tihedamalt läbi käima Marcusega, ununesid neil kool ning trennid. Ta kaotas distsipliini ning ka enda. Ta oli justkui teine inimene, keda tema senine elu enam ei huvitanud. Kuid kui ta Marcusega tülli läks, kahetses, et oli lasknud kooli täiesti käest. Selliseid olukordi juhtub ka päriselt, kuid õnneks mitte väga sageli. Sõprade pärast, kelle arvates kool on nõme ja õppimine ainult nohikutele, võivad ka väga heade tulemustega õpilased koolikohustuse tagaplaanile lükata. Mina arvan, et sellised sõbrad ei ole sõbrad, sest haridus on tänapäeva ühiskonnas tähtis ning selle nimel peab pingutama. Kui leida enda kõrvale sellise suhtumisega tuttavad, siis peaks inimene hoolega mõtlema, kas neid inimesi on tema kõrvale ikka vaja. Sõbrad peaksid olema toeks iga valiku puhul ning aitama nõu ja jõuga.

Nagu ma mainisin, oli raamatus olukord, mis ei ole minu arvates eriti tõepärane. Raamatu lõpus, kirjas Roometile, ütleb Raili, et ta on jäänud rasedaks. Ma arvan, et inimesed, kes on läinud gümnaasiumisse mõttega peale lõpetamist suunduda mõnda ülikooli, ei lase seda võimalust käest. Kuid raamatus see juhtus ja Raili otsus oli tehtud. Ta tahtis jääda Oodverre ning kasvatada oma poega armastusega. Ma arvan, et kuna autor on sündinud meie vanemate aegadel, siis sellel ajal oli üsna tavaline jääda peale gümnaasiumit rasedaks. Kindlasti tuleb ette ka praegusel ajal olukordi, kui nii juhtub, kuid mina ei kujutaks ennast sellises olukorras ette, kuna minu jaoks ei ole gümnaasiumi lõpetaja vanus veel selline, et mõelda lapse saamisele. Raamatus ei olnud see sugugi plaanitud, kuid sellist olukorda saab ära hoida.

Raamatu põhisõnumiks oli minu arvates see, et iga asi juhtub põhjusega. Kui miski juhtub, siis tuleb alati uus olukord ning situatsioon, millega peab hakkama saama. Isegi kui olukord on valus ja piinarikas, leidub selles kindlasti killuke head. Raamatut soovitaksin teismelistele, kes otsivad kinnitust sellele, et valikud võivad väga järsult muutuda ning selles pole midagi halba. Isegi kui situatsioon tundub väga erinev algsest plaanist, siis ei tohiks karta lasta sellel minna nii, nagu see parasjagu minemas on.